

HANNES VAN LIER

HOOR IK
DIT NIET
TE WETEN?

92 vragen om nooit
meer te googelen

Lannoo

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Tekst: Hannes van Lier

Illustraties: Simon De Meulenaer

Vormgeving: Studio Lannoo (Aurélië Matthys)

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact nemen met onze redactie:
redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv en Hannes van Lier, Tielt, 2021

D/2021/45/414 – NUR 450

ISBN 978 94 014 8035 2

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VOORWOORD

Welkom! Of je dit boek nu doorbladert in je luie zetel, op het kleinste kamertje of in de winkel, graag neem ik je mee in de wondere wereld van de hernieuwde nieuwsgierigheid!

Voor mij begon dat (en dit boek!) ongeveer drie jaar geleden; ondanks mijn aangeboren nieuwsgierigheid en zin om voortdurend bij te leren, had ik er - volgepompt met informatie sinds de lagere school tot verdere studies en traineeship - wel even genoeg van. Of heel eventjes toch. Want al snel merkte ik dat ik me vragen begon te stellen over zaken die wij, 'volwassenen', geacht worden te kennen, maar die ik stiekem helemaal niet (meer) wist: banale, doordeweekse zaken en soms ook echt basiskennis. Op zoek naar het antwoord overheerste eigenlijk maar één gedachte: 'Hoor ik dit niet te weten?' Hoe langer van de schoolbanken, hoe gênanter het trouwens werd om in een gesprek zoiets te vragen, tot op het punt dat ik gewoon dacht: ik google het straks wel even. Maar als dat al gebeurde, was ik het erna vaak al even snel weer vergeten.

Wat me naadloos bij mijn tweede vaststelling brengt: namelijk dat de nabijheid van het internet ons brein lui heeft gemaakt. Of in elk geval het mijne, want wetenschappelijk is dit zeker niet onderbouwd. Maar ergens klopt het toch wel: waarom nog moeite doen om triviale dingen te onthouden als ik het binnen een paar seconden kan opzoeken? Met dat besef ging ik voor mezelf de uitdaging aan: bij alles wat ik om me heen in gesprekken, in boeken, op het nieuws... tegenkwam, zou ik mezelf afvragen: 'Begrijp ik dat eigenlijk?' 'Kan ik dat uitleggen?' 'Zou ik dat niet (beter) moeten/willen weten?'

Een fantastische oefening was (en is!) het om die nieuwsgierige bril weer actief op te zetten. Van al deze onderwerpen maakte ik een lijstje van uiteindelijk 92 items (mijn geboortjaar zorgde voor inspiratie), die samen dit hopelijk herkenbare boek vormen! Ik wens je dan ook veel plezier en 'aha'-momentjes tijdens het lezen. Maar misschien nog het allermeest wens ik dat dit boek je aanspoort om zelf de uitdaging aan te gaan: stel jezelf dezelfde vragen in gesprekken, zaken die je leest, hoort, ziet... en je zult snel merken hoe leuk het is om weer nieuwsgierig te zijn naar normale basiskennis!

INHOUD

Voorwoord	5	Water eten	58
De planetenvolgorde in ons zonnestelsel	8	Spill the tea!	60
Cinematografie	10	De 'big 5' van Europa	28
Zo klaar als een klontje boter!	11	-STAN- landen	64
Ambassade vs. consulaat	12	Maya's vs. Inca's vs. Azteken	66
De zeven nieuwe wereldwonderen	14	Mascarpone vs. ricotta vs. panna cotta	68
Medische specialismen	16	Wespenwraak	69
Kleuren van Google	18	De 4C's van diamant	70
Moeilijke woorden	19	Tijdzones	72
Voedingsstoffen	20	Lichamelijke automatismen	74
Over maten & gewichten	24	Wijn na bier of bier na wijn	76
Oorwurmen	26	é, è, ê	77
Scans	28	Over kaas en zo	78
Bakboord vs. stuurboord	30	NAVO-spellingsalfabet	80
Eieren: kooktijd	31	Bloeddruk	82
Eerste hulp bij rampen	32	Zou't?	84
Namasté	34	Stijlvolle stijlfiguren	85
Seizoensgroenten	38	De rechtbanken en hoven in België	86
French fries	40	De rechtbanken en hoven in Nederland	88
Hooi vs. stro	41	Parket vs. laminaat	90
Buitenspel	42	Pepermintjes	92
Tying the knot	44	Baby skills	94
De schaal van Richter	46	Psychopaat vs. sociopaat	96
De belangrijkste afstanden op de wereld	48	Loofbomen en hun bladeren	98
Whaaaaaaaaaaaaaaaaales	50	Inflatie	100
Petrichor	52	Astrologie vs. astronomie	101
Presidents of the United States of America	54	Internationale organisaties: World Edition	102

Groen gereedschap	104	Cava, champagne of prosecco?	158
Eye floaters	106	Geslacht, gender & seksuele oriëntatie	160
Zangstemmen	108	Gelukshormonen	164
Filmproducers	110	De toekomst is circulair!	166
Zilverlokje	112	Drukgebieden	168
Beddengoed-namen?!	114	The Black Panther	170
High school years	116	Verwarrend vergelijkbare vlaggen	172
Organen van de Europese Unie	118	Fi(t)nesse	174
De atmosfeer of dampkring	120	Verbijsterende en snel vergeten historische cijfers	176
Spiertje bibber	122	De SDGs	178
Triatlon vs. Ironman	124	Wasetiquette bij kledingetiketten	180
Egyptische goden	126	Notities	182
Bacterie vs. virus	129		
Breindomein	130		
Kauw vs. kraai vs. raaf vs. roek	132		
The dark side of the moon	134		
Smartphone specs	136		
Koosjer vs. halal	138		
Impressionisten Monet & Manet	139		
Gereedschapstermen	140		
Historische bouwstijlen	142		
Pasta	144		
Verschillende bloedgroepen	146		
See you later, crocodile!	148		
Give me that vitamin D!	150		
Een binnenband vervangen	152		
I love you, bay	154		
Militaire rangen	156		

DE PLANETENVOLGORDE IN ONS ZONNESTELSEL

OOK AL ZIJN WE SINDS 2006 MET ÉÉN PLANEET MINDER IN ONS ZONNESTELSEL DOOR PLUTO'S DEGRADATIE NAAR DWERGPLANEET (#JESUISPLUTO), TOCH BLIJFT HET MOEILIJK OM DE EXACTE VOLGORDE VAN DE PLANETEN IN ONS ZONNESTELSEL TE ONTHOUDEN. (DIT IS LAGERESCHOOL-KENNIS, ZEKER? DEPS.) TIJD VOOR EEN VISUALISATIE EN WAT EZELSBRUGGETJES!

Maak Voort Aardig Meisje, Jantje Spuit U Nat!

- Deze herinner ik me nog vaag van vroeger.
- Also: dirty!

Maak Van Acht Meter Japanse Stof Uw Nieuwe Pyjama!

My Very Efficient Memory Just Summed Up Nine Planets!

- Zeer meta, zalig!

MERCURIUS

VENUS

AARDE

MARS

PLUTO

MERCURIUS

URANUS

SATURNUS

JUPITER

Bonus

Al de planeten in ons zonnestelsel (en de zon en onze maan) hebben een eigen symbool. Hoe cool is dat? Ze worden zowel in de astronomie als in de astrologie gebruikt, zie ook p. 95.

CINEMATOGRAFIE

NIETS LEUKERS DAN NA EEN GOEDE FILM ZEGGEN: 'IK HEB OOK ECHT GENOTEN VAN DE STERKE CINEMATOGRAFIE', EN JE EEN INSTANT-FILMKENNER VOELEN. MAAR CONCREET, WAT BETEKENT HET? EN DEKT 'BEELDDOERING' OF 'FOTOGRAFIE' OF 'BEELDCOMPOSITIE' DE LADING?

De Academy Award (Oscar) voor *Best Cinematography* is die voor het 'beste camerawerk', wat eigenlijk al veel uitlegt.

Een cinematograaf is meer dan 'de cameravrouw/-man' (al kan deze persoon ook perfect een cinematograaf zijn, vaak afhankelijk van de schaal van de film), want een cinematograaf doet meer.

De **cinematograaf**, ook wel '**director of photography**' (**DOP**) genoemd, houdt zich bezig met het vertalen van het scenario naar beeld. Er wordt van de cinematograaf creativiteit verwacht (beeldcompositie, camerastandpunt, beweging, belichting...) maar evengoed technische kennis (camerakeuze, lens, opnieuw belichting...) om de juiste sfeer te scheppen. De DOP werkt heel nauw samen met de regisseur en designers en heeft van begin tot eind iets te zeggen, van storyboards tot montage.

Wat is dan het verschil met een regisseur?
Lijkt me een vage scheidslijn.

Ze werken inderdaad intens samen, maar er blijft een groot verschil. De regisseur bepaalt de *look & feel* en dan is het aan de cinematograaf om dit te vertalen. De regisseur ('director') heeft ook nog andere taken, zoals het coachen van de acteurs en het overzicht bewaren van alle verschillende aspecten van de film.

ZO KLAAR ALS EEN KLONTJE BOTER!

JE HEBT TWEE SOORTEN MENSEN IN DE KEUKEN: DE IMPROVISATOR EN DE RECEPTENPERSOON. IK BEN DIE LAATSTE; ALS IK IETS KOOK OF BAK, VOLG IK GRAAG EEN RECEPT (ALS HET KAN TOT OP DE GRAM!). DAT WIL OOK ZEGGEN DAT IK EXACT DE JUISTE INGREDIËNTEN KOOP. NIETS ERGERS DAN NAAR DE WINKEL GAAN VOOR BOTER (HET RECEPT ZEI GEWOON 'BOTER') EN IK MOEST KIEZEN TUSSEN GEZOUTEN EN ONGEZOUTEN. ZET DAT DAN IN DAT RECEPT! IDEAAL MOMENT HIER OM EVEN STIL TE STAAN BIJ HET VERSCHIL TUSSEN BOTER EN MARGARINE!

Boter:

- = zuivelproduct
- = gemaakt van room
- = bestaat grotendeels uit verzadigde vetten

Gezouten of ongezouten?

Het verschil spreekt voor zich en meer uitleg is blijkbaar ook niet nodig! Met 'boter' wordt in een recept meestal ongezouten bedoeld, tenzij expliciet aangegeven. Als er in het recept ook zout moet worden toegevoegd, kun je ook voor gezouten boter kiezen. Daarnaast is het een kwestie van smaak!

Margarine:

- = geen zuivelproduct
- = gemaakt van plantaardige oliën & vetten
- = bevat veel onverzadigde vetzuren (dankzij die plantaardige oliën), zoals omega 3 en 6

Margarine kan boter trouwens perfect vervangen in (bak)recepten, zo zijn we weer een stap dichterbij een groenere wereld!

AMBASSADE

V

1

Een land/staat kan maar één ambassade hebben in een ander land.

Die ambassade (met een ambassadeur aan het hoofd) vertegenwoordigt de eigen overheid in dat andere land en richt zich tot de lokale regering.

Gevestigd in de hoofdstad of daar waar de lokale regering van het land resideert.

Voor de 'grote' diplomatieke taken: zorgen dat de twee regeringen kunnen communiceren en onderhandelen waar nodig.

Een ambassade heeft vaak een consulaire afdeling.

S.

CONSULAAT

Een land/staat kan meerdere consulaten hebben in een land. Hoe groter de noodzaak (economisch belang, groot aantal landgenoten...), hoe meer consulaten.

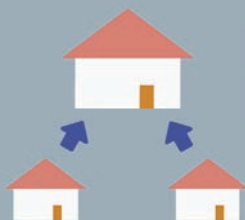
Dat consulaat (met een consul aan het hoofd) vertegenwoordigt het eigen openbaar bestuur in dat andere land en richt zich tot de bevolking.

Gevestigd in de belangrijkste (economische) steden.

Voor 'kleinere' diplomatieke taken: visumverlening, burgerlijke zaken aan de eigen onderdanen in het vreemde land (zo kan een Belgische onderdaan trouwen voor de Belgische wet in het Belgische consulaat in Vietnam), het bevorderen van handelscontacten.

Als er meerdere consulaten zijn, wordt het grootste/belangrijkste vaak tot consulaat-generaal benoemd en vallen (enkele van) de andere consulaten hieronder.

Iedereen weet van het bestaan van ambassades en wat ze doen, maar wat als je ze moet vergelijken met consulaten, ben je dan nog zeker? Ik in elk geval niet!

DE ZEVEN NIEUWE WERELDWONDEREN

EEN PERFECT BUCKETLIJSTJE VOOR
MENSEN MET REIZIGERSBLOED, EN
VOORAL EEN HEEL LEUK LIJSTJE OM
BIJ WEG TE DROMEN!

Het idee van de zeven nieuwe wereldwonderen is gebaseerd op de zeven wereldwonderen van de antieke wereld. Omdat er nog maar eentje van deze wonderen overeind staat, zijn er begin jaren 2000 middels een wereldwijde campagne zeven nieuwe gekozen. Die enige overblijver, de piramide van Cheops of bij uitbreiding de piramides van Gizeh, heeft wel een erepositie gekregen in de nieuwe lijst als de 'Honorary Candidate'.

De 7 wereldwonderen van de antieke wereld

- Piramide van Cheops (of bij uitbreiding de piramides van Gizeh)
- Hangende tuinen van Babylon
- Artemistempel in Efeze
- Standbeeld van Zeus in Olympia
- Mausoleum van Halicarnassus
- Kolossus van Rhodos
- Pharos van Alexandrië

MACHU PICCHU,
Peru

PETRA,
Jordanië

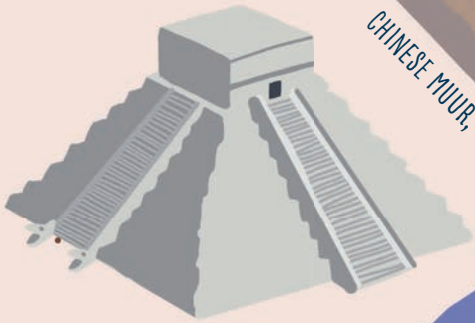
CHRISTUS DE
VERLOSSER,
Brazilië

COLOSSEUM,
Italië

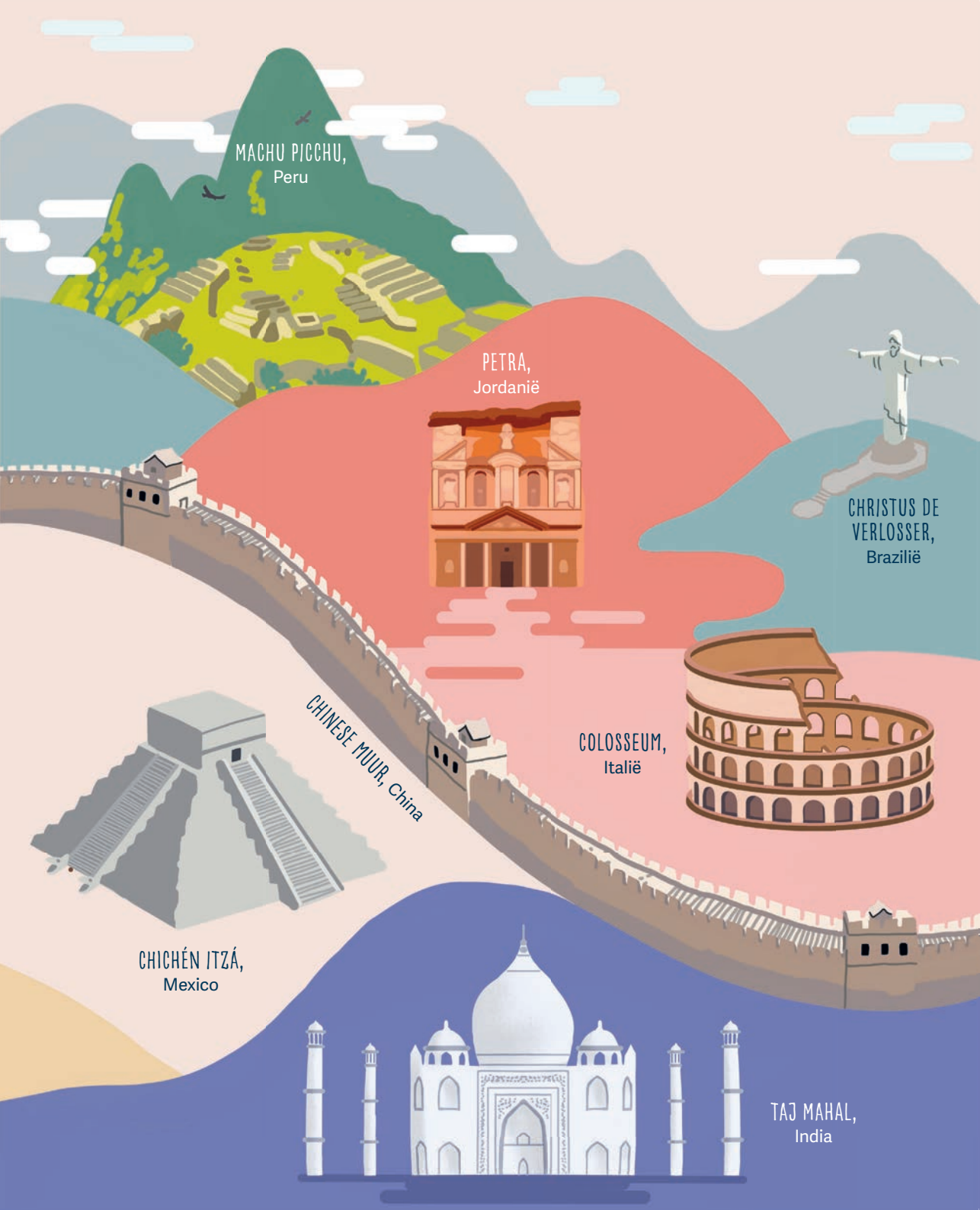
CHINESE MUUR, China

CHICHÉN ITZÁ,
Mexico

TAJ MAHAL,
India

MEDISCHE SPECIALISMEN

MEDISCHE SPECIALISMEN: ER ZIJN ER HEEL WAT, EN DAT VELE EINDIGEN OP ‘-OLOGIE’ (VAN HET GRIEKSE λογία/LOGIA: ‘THEORIE’) MAAKT HET ONDERSCHIED ER NIET MAKKELIJKER OP. EEN OVERZICHT IS DAN OOK WEL OP ZIJN PLAATS!

En als een specialisme niet eindigt op ‘-ologie’, dan wel op ‘-atrie’ (van het Griekse ἰατρός/iatros = ‘arts’):

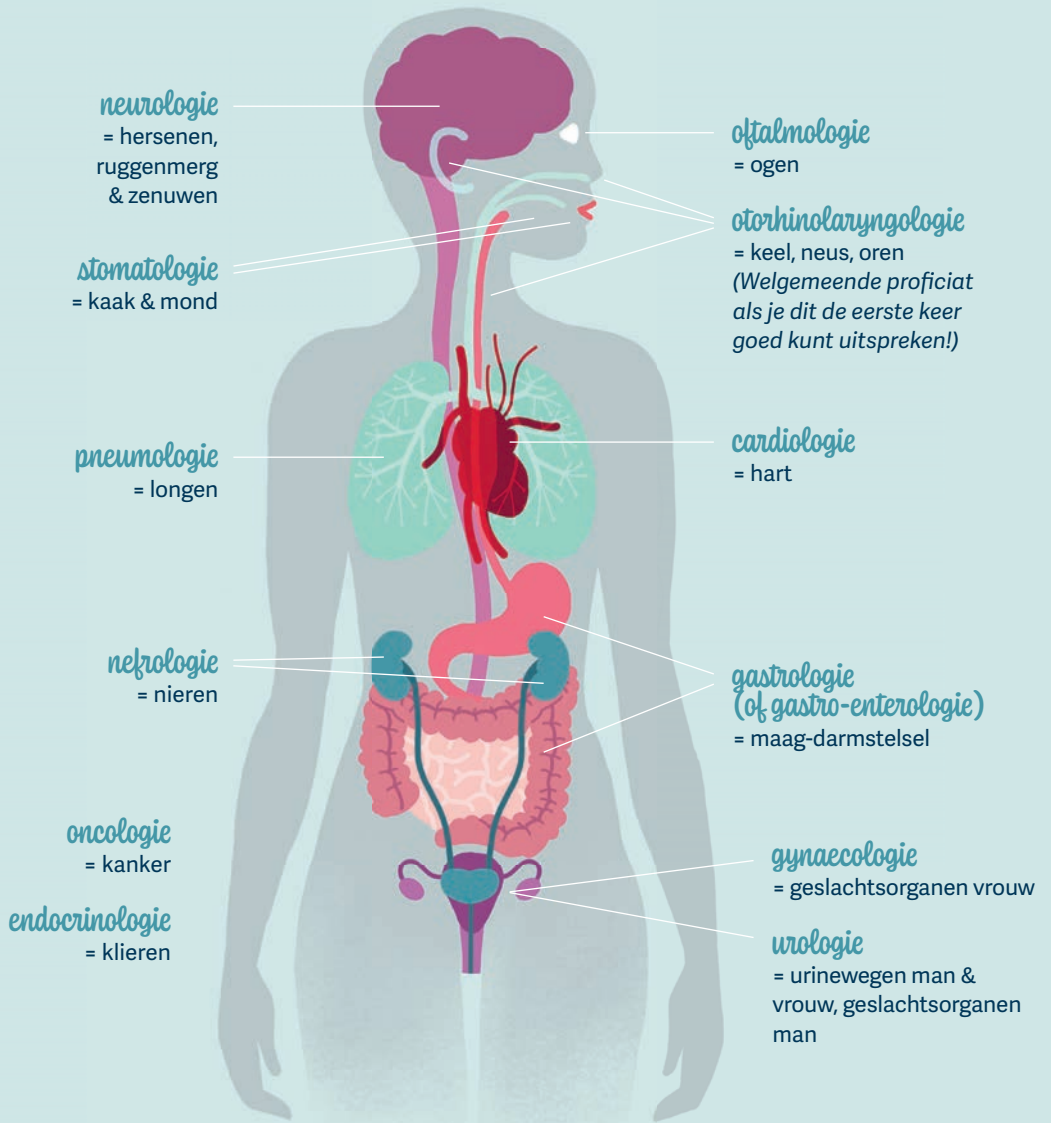
Geriatricie = geneeskunde gericht op ouderen

Pediatrie = kindergeneeskunde

Als uitsmijter nog eentje die ik af en toe wel eens hoor, maar altijd even moet opzoeken om dan te zeggen ‘ah ja, juist’:

Orthopedagogie = de leer en begeleiding van kinderen en jeugd in problematische leer- of opvoedingssituaties of met een bepaalde beperking, stoornis

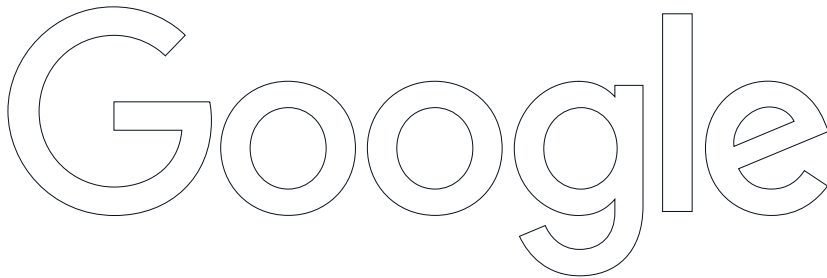
→ *niet te verwarren met orthopedie = steun- en bewegingsapparaat, fracturen van gewrichten & botten*

ELKE DAG GEBRUIKEN WE HET, MAAR WIE KENT (ZONDER TE SPIEKEN!)
DE KLEURVOLGORDE VAN HET GOOGLE-LOGO?
IK TOT VOOR KORT IN ELK GEVAL NIET!

Test jezelf: dek deze af en probeer het zelf!

HERKENBAAR DAT IN EEN GESPREK IEMAND EEN MOEILIJK WOORD GEBRUIKT EN JE DOET OF JE HET BEGRIJPT, TERWIJL DAT NIET HET GEVAL IS? OF DAT JE EEN WOORD GEBRUIKT, MAAR ALS IEMAND VRAAGT WAT HET BETEKENT, JE BESEFT DAT JE HET NIET ECHT KUNT UITLEGGEN? EEN BLOEMLEZING VAN ENKELE MOEILIJKE (EN HEEL RANDOM) WOORDEN DIE IK TEGENKWAM IN DE PERIODE WAARIN IK DIT BOEK MAAKTE.

Ambulant = zonder vaste plaats. → **Ambulante thuiszorg**: de zorgverlener komt naar (het huis van) de patiënt.

Boutade = spitsvondige uitspraak, een met humor overgoten kritiek.

Derogatie = afwijking van de (wettelijke) norm.

Erudiet = geleerd, ontwikkeld, belezen (persoon) (→ *het feit dat ik dit niet weet, wil zeggen dat ik niet erudiet ben!*).

Fascisme = een politiek stelsel waarbij één persoon of één groep alle macht heeft. Autoritair nationalisme dat anti-democratisch/-liberaal/-communistisch/-parlementair/-intellectueel is ≈ Hitler.

Fedora = vilten deukhoed met rand (zo'n typische hoed die mannen in een Hollywoodfilm dragen in een setting van de jaren twintig tot vijftig).

Fermenteren = het maken van voedingsmiddelen door bacteriën, schimmels of gisten te gebruiken, zoals bij bier.

Filantropie = het uitvoeren/opzetten van activiteiten die ten goede komen aan anderen, aan de samenleving.

Hedonisme = genotzucht, levenswijze die genot als hoogste doel ziet.

Heemkunde = kennis van de omgeving (gebruiken, dialect...), streekgeschiedenis.

Lucide = helder, scherp van geest. --> 'Die man is ondanks zijn leeftijd nog zeer lucide.'

Mecenaat = kunstbescherming; bescherming en financiële begunstiging van kunst (en bij uitbreiding wetenschappen).

Nepotisme = vriendjespolitiek, (onrechtmatig) bevoordelen van vrienden/familie bij het vergeven van posten.

Pathetisch = dramatisch, overdreven hartstochtelijk, aandoenlijk, sentimenteel.

Proletariaat = werkende klasse, arbeidersklasse, klasse die in loondienst is.

Technocratie = een organisatiestructuur (bijvoorbeeld een staatsvorm) met aan het hoofd beleidsmakers die beslissen op basis van de expertise en adviezen van deskundigen (wetenschappers, ingenieurs...).

Versmaden = iemand of iets niet willen hebben, afkeuren. De uitdrukking 'niet te versmaden' betekent dan 'zeer de moeite waard', 'onweerstaanbaar'.